

2323-0028/0

27/04/97

**MINISTERE DE LA REGION DE  
BRUXELLES-CAPITALE**

**ARRETE DU GOUVERNEMENT DE  
LA REGION DE BRUXELLES-  
CAPITALE CLASSANT COMME SITE  
LE PARC DU JAGERSVELD A  
WATERMAEL-BOITSFORT.**

Le Gouvernement de la Région de  
Bruxelles-Capitale,

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à  
la conservation du patrimoine immobilier,  
notamment les articles 22 et 23;

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région  
de Bruxelles-Capitale du 9 mars 1995  
décidant d'ouvrir la procédure de  
classement comme site du parc du  
Jagersveld à Watermael-Boitsfort;

Vu l'absence d'avis du Collège des  
Bourgmestre et Echevins de Watermael-  
Boitsfort;

Vu l'avis de la Commission Royale des  
Monuments et des Sites émis le 4 décembre  
1996;

Sur la proposition du Ministre chargé des  
Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement  
et des Monuments et Sites,

**MINISTERIE VAN HET BRUSSELS  
HOOFDSTEDELIJK GEWEST**

**BESLUIT VAN DE BRUSSELSE  
HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT  
BESCHERMING ALS LANDSCHAP  
VAN HET JAGERSVELDPARK TE  
WATERMAAL-BOSVOORDE.**

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993  
inzake het behoud van het onroerende  
erfgoed, inzonderheid de artikels 22 en 23;

Gelet op het besluit van de Regering van  
het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 9  
maart 1995 houdende opening van de  
procedure tot bescherming als landschap  
van het Jagersveldpark te Watermaal-  
Bosvoorde;

Gelet op het feit dat het college van  
burgemeester en schepenen van Watermaal-  
Bosvoorde geen advies gegeven heeft;

Gelet op het advies van de Koninklijke  
Commissie voor Monumenten en  
Landschappen uitgebracht op 4 december  
1996;

Op de voordracht van de Minister belast  
met Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling,  
Huisvesting en Monumenten en  
Landschappen,

## **A R R E T E :**

**Article 1.** - Est classé comme site le parc du Jagersveld, connu au cadastre de Watermael-Boitsfort, 2ème division, section E, 5ème feuille, parcelle 444t, en raison de son intérêt scientifique, esthétique et historique, précisé dans l'annexe I du présent arrêté.

La délimitation du site est reprise sur le plan figurant à l'annexe II du présent arrêté.

**Art. 2** - La zone de protection relative au site décrit dans l'article 1er comprend l'ensemble des parcelles et des voiries ainsi que les parties de parcelles et de voiries reprises dans le périmètre délimité sur le plan figurant à l'annexe II du présent arrêté.

**Art. 3.**- Les conditions particulières de conservation sont les suivantes :

a) L'utilisation, l'entreposage ou la fabrication de substances nocives au développement et à la croissance des plantations, de la faune et de la flore ou nuisibles à la qualité des eaux est prohibé.

b) La pose de panneaux publicitaires est interdite.

c) L'allumage de feux est interdit.

## **B E S L U I T :**

**Artikel 1.** - Wordt beschermd als landschap het Jagersveldpark, bekend ten kadaster te Watermaal-Bosvoorde, 2de afdeling, sectie E, 5de blad, perceel 444t, wegens zijn wetenschappelijke, esthetische en historische waarde, zoals nader bepaald in bijlage I gevoegd bij dit besluit.

De afbakening van het landschap wordt aangeduid op het plan gevoegd in bijlage II van dit besluit.

**Art. 2** - De vrijwaringszone met betrekking tot het in artikel 1 vermelde landschap betreft het geheel van de percelen en de wegen, evenals gedeelten van de percelen en de wegen opgenomen in de omtrek, die afgebakend wordt op het plan dat toegevoegd wordt in bijlage II van dit besluit.

**Art. 3.** - De bijzondere behoudsvoorwaarden zijn de volgende :

a) Het gebruik, de opslag of de aanmaak van stoffen die schadelijk kunnen zijn voor de ontwikkeling en de groei van de aanplantingen, de fauna en de flora of voor de kwaliteit van het water, is verboden.

b) Het plaatsen van reclameborden is verboden.

c) Het aansteken van vuur is verboden.

d) Toute installation quelconque, en ce compris les roulotte et caravanes mais à l'exception des cabanes de chantiers ou lors de manifestations culturelles temporaires, est prohibée.

e) Le dépôt et le stockage de matériaux, débris, détritus et déchets de toute nature sont prohibés.

f) Toute nouvelle construction (à l'exclusion des constructions défendant un objectif exclusivement didactique ou scientifique ou de protection contre le bruit lié au trafic) est interdite.

g) L'entretien normal des arbres (enlèvement des branches mortes, cassées, soins aux plaies) est obligatoire.

h) les véhicules à moteur sont prohibés.

i) L'utilisation des arbres à des fins de support publicitaire ou de ligne électrique est interdite.

j) Les éléments constitutifs de la composition originelle du site tels que ponts, fontaines, fabriques, glaciers, kiosques, pavillons, fausses grottes, statues, vieux bancs et réverbères, pergolas, passerelles, sépultures, grilles doivent être maintenus en bon état.

d) De plaatsing van om het even welke installatie, hierbij inbegrepen woonwagens en caravans, met uitzondering van werkhuisjes of tijdelijke uitrustingen voor culturele evenementen, is verboden.

e) De opslag en bewaring van materialen, het storten van huisafval, vuilnis en afval van eender welke aard is verboden.

f) Elke nieuwe constructie is verboden (behalve constructies met een uitsluitend didactisch of wetenschappelijk doeleinde of die tegen het door het verkeer veroorzaakt lawaai beschermen).

g) Het gewoon onderhoud van de bomen (het verwijderen van dode of gebroken takken, het verzorgen van beschadigde plekken) is verplicht.

h) Motorvoertuigen zijn verboden.

i) Het is verboden de bomen te gebruiken om er reclameborden of elektriciteitslijnen aan op te hangen.

j) De bestanddelen van de oorspronkelijke compositie van het landschap zoals bruggen, fonteinen, "fabriques", ijskelders, kiosken, paviljoenen, kunstmatige grotten, standbeelden, oude banken en straatlantaarns, pergola's, loopbruggen, graven en traliewerk moeten in goede staat gehouden worden.

**Art. 4** - Le ministre qui a les monuments et sites dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Bruxelles, le 24.04.94

Par le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et Ministre des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites,

**Art. 4** - De minister bevoegd voor de monumenten en landschappen is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 24.04.94.

Door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en Minister van Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling, Huisvesting en Monumenten en Landschappen,



Charles PICQUE

**ANNEXE I A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT COMME SITE LE PARC DU JAGERSVELD A WATERMAEL-BOITSFORT.**

**Localisation :** situé entre les rues Middelbourg, Ph. Dewolfs et les avenues Delleur et A. Solvay.

**Superficie :** 2ha 67a

**Description sommaire :**

La composition originelle de ce parc se rapproche de la tendance particulièrement à la mode au 19<sup>ème</sup> siècle du parc "à l'anglaise" ou parc paysager. De forme trapézoïdale, il est situé dans le quartier de l'ancien village de Boitsfort. Découlant des grands projets royaux d'urbanisme, ce site a été aménagé en 1904 par E. Parmentier sur les ordres de Léopold II. Longeant le boulevard du Souverain (anciennement l'avenue de Boitsfort), il s'inscrit suivant deux axes particuliers, l'un vers le bois de la Cambre et l'autre vers les étangs de Boitsfort.

Ce superbe domaine vallonné présente une alternance de pelouses, de massifs boisés et de grands arbres remarquables. L'aspect paysager est souligné par le relief et la maîtrise parfaite du jeu des perspectives.

On y trouve un grand nombre d'arbres de belle taille dont de très beaux noyers d'Amérique, des marronniers, des frênes, des tilleuls, des chênes rouges d'Amérique, des érables negundo, des platanes, des catalpas, des pins ... ainsi que plusieurs dizaines d'ifs majestueux. Il s'agit d'un des seuls parcs de la Région présentant une telle qualité dans le choix et l'aspect de ses plantations. La quasi totalité des arbres présents sur le site ont un port exceptionnel.

Malgré sa taille relativement réduite, l'aménagement du site est remarquable car il offre à tout moment une perspective sur son centre avec comme toile de fond la silhouette d'arbres au port majestueux.

**Intérêt présenté par le bien selon les critères définis à l'article 2, 1<sup>o</sup> de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier :**

L'intérêt historique est dû à la valeur de témoin historique du lieu créé par Léopold II.

L'intérêt esthétique est dû à la composition soignée de ce parc dans la tradition des parcs "à l'anglaise" et par la présence d'une scénographie originale axée sur le centre du parc et la cime des grands arbres périphériques.

L'intérêt scientifique est dû à la présence particulièrement frappante d'essences arborées très diversifiées et de grande qualité tant du point de vue des espèces que des ports. De par sa proximité immédiate de la Forêt de Soignes, il constitue un élément essentiel au maintien et au développement du maillage écologique de la ville.

Vu pour être annexé à l'arrêté du **24.04.97.**

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et Ministre des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites



Charles PICQUE

**BIJLAGE I BIJ HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT BESCHERMING ALS LANDSCHAP VAN HET JAGERSVELDPARK TE WATERMAAL-BOSVOORDE.**

**Ligging :** Gelegen tussen de Middelburglaan, de Ph. Dewolfslaan, de Delleurlaan en de A. Solvaylaan.

**Oppervlakte :** 2ha 67a

**Beknopte beschrijving :**

De oorspronkelijke compositie van dit park leunt aan bij een XIXde-eeuwse tendens, met name het Engelse landschapspark. Het trapeziumvormige park ligt in de buurt van de oude dorpskern van Bosvoorde.

Het landschap maakt deel uit van de belangrijke koninklijke stedenbouwkundige projecten ; in 1904 werd het namelijk door E. Parmentier aangelegd op aanvraag van Leopold II. Het park bevindt zich naast de Vorstlaan (thans Bosvoordselaan) en loopt over twee assen : een eerste in de richting van Terkameren, een tweede langs de vijvers van Bosvoorde.

Het prachtige heuvelachtige domein bestaat uit een afwisseling van perken, boompartijen en afzonderlijke grote en merkwaardige bomen. Het landschappelijke aspect van het park wordt geaccentueerd door het reliëf en door het beheerst spel van perspectieven.

Men vindt hier talrijke bomen met grote afmetingen, waaronder zeer mooie Amerikaanse notenbomen, kastanjabomen, essen, lindebomen, Amerikaanse eiken, vederesdoorns, platanen, trompetbomen, dennen evenals meerdere tientallen grote taxusbomen. Zowel het assortiment als de aanplantingen zelf, die vrijwel uniek zijn in het Brusselse Gewest, geven aan dit park een bijzondere waarde. Haast alle bomen in dit landschap zijn uitzonderlijk.

Ondanks de vrij beperkte omvang van het landschap, is de aanleg merkwaardig te noemen door het spel van de perspectieven, met op de achtergrond de silhouetten van de grootste bomen.

**Waarde van het goed volgens de maatstaven bepaald in artikel 2, 1° van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed :**

Het landschap heeft ook een historische waarde omdat het een initiatief van Leopold II was.

De esthetische waarde ligt in de verzorgde compositie van het park -in de traditie van de Engelse landschapsstijl-, in de originele scenografie, geconcentreerd op het middengedeelte van het park, en in de kruinen van de grote bomen aan de rand.

De wetenschappelijke waarde ligt in de opvallende aanwezigheid van zeer gediversifieerde boomsoorten van hoge kwaliteit, zowel qua soort als qua grootte.

Door de onmiddellijke nabijheid van het Zoniënwoud, vormt dit landschap een essentieel element voor het behoud en de ontwikkeling van het ecologisch netwerk van de stad.

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van **24.04.94**.

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en Minister van Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling, Huisvesting en Monumenten en Landschappen,



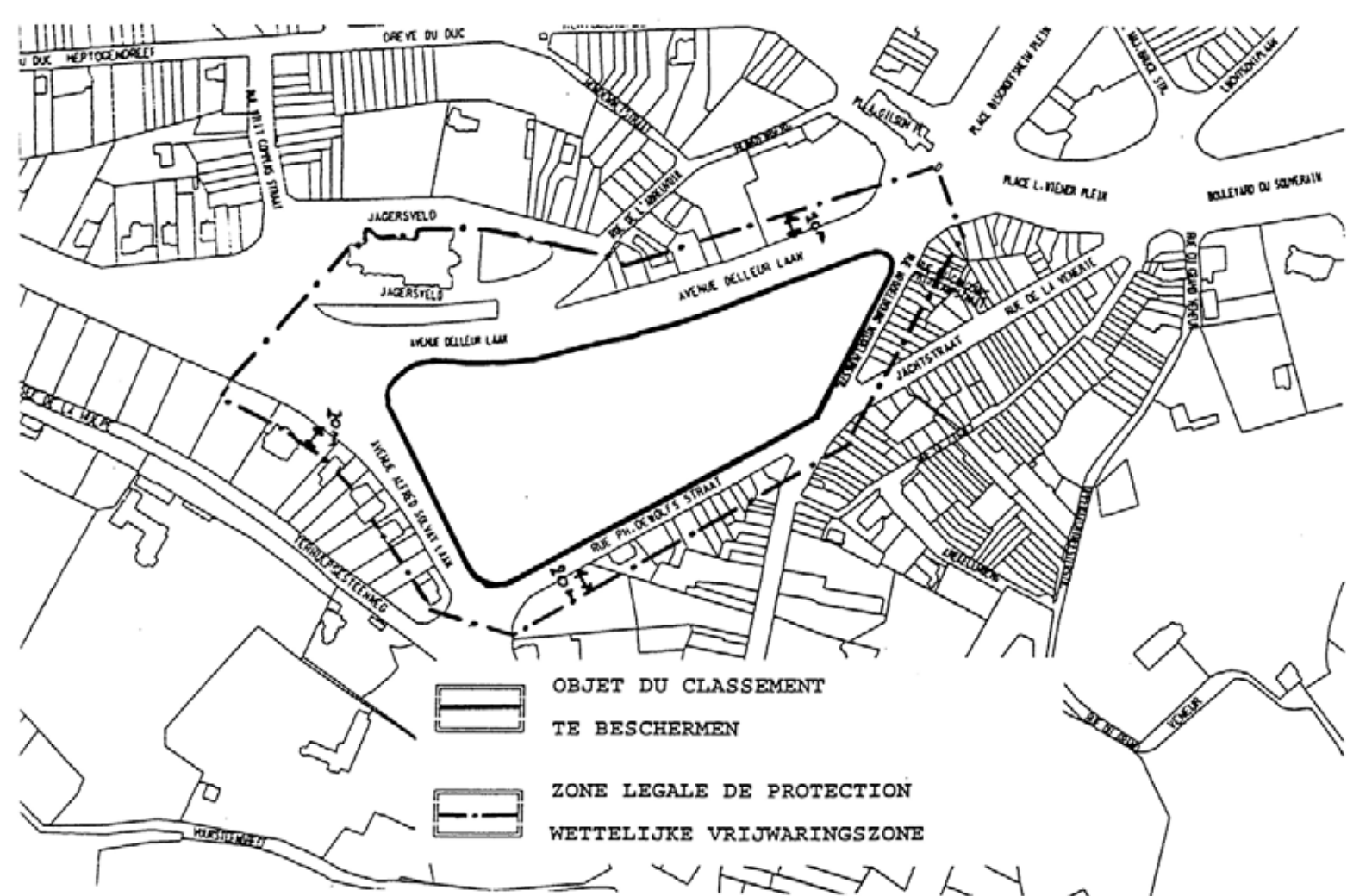
Charles PICQUE

ANNEXE II A L'ARRETE DU  
GOUVERNEMENT DE LA REGION DE  
BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT COMME  
SITE LE PARC DU JAGERSVELD A  
WATERMAEL-BOITSFORT.

BIJLAGE II BIJ HET BESLUIT VAN DE  
BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING  
TOT BESCHERMING ALS LANDSCHAP VAN  
HET JAGERSVELDPARK TE WATERMAEL-  
BOSVOORDE.

DELIMITATION DU SITE ET DE LA ZONE  
DE PROTECTION

AFBAKING VAN HET LANDSCHAP EN  
VAN DE VRIJWARINGSZONE




Vu pour être annexé à l'arrêté du 24.04.97

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit  
van 24.04.97.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la  
Région de Bruxelles-Capitale et Ministre des  
Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des  
Monuments et Sites,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse  
Hoofdstedelijke Regering en Minister van  
Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling, Huisvesting en  
Monumenten en Landschappen,

  
Charles PICQUE